Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 233 (2235) ♦ Середа, 15 грудня 1999 року ♦ Ціна договірна

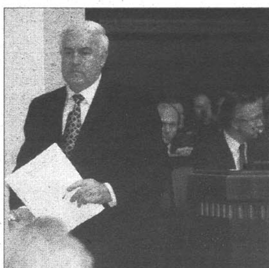
15 грудня

✔ *1934 р. Великий таємний суд засудив 28 українських діячів культури до розстрілу: О. Влизька, В. Мисика, Д. Фальковського, М. Терещенка, Г. Косинку та ін.*

1948 р. У Торонто вийшло перше число газети «Гомін України».

✔ *1964 р. Помер Сергій Ожегов, відомий мовознавець.*

✔ *1970 р. Вперше на іншу планету здійснив посадку космічний апарат, посланий із Землі — поверхні Венери сягла радянська міжпланетна станція «Венера-7».*

Валерій Пустовойтенко не пройшов. Президент запропонує нового кандидата

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 14 грудня

Табло висвітило цифру «381». Саме стільки зареєструвалося народних депутатів на ранкове засідання.

Після оголошення запитів парламентаріїв Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко поінформував сесію про перехід із фракції КПУ до фракції СелПУ народних депутатів Світлани Друзюк, Сергія Іванова, Анатолія Кондратенка, Анатолія Мороза, Володимира Петренка, Михайла Туша. З фракції «Трудова партія України» та «Реформи-Конгрес» до фракції «Відродження регіонів» перейшли народні депутати Орест Фурдичко і Василь Кощинець, а ряди СДПУ (о) поповнив народний депутат Анатолій Франчук.

Потім голова парламенту перейшов до розгляду першого питання порядку денного — про надання згоди на призначення Прем'єр-міністром України Валерія Пустовойтенка.

Народні депутати розглянули пропозицію фракції НДП провести голосування про призначення Прем'єр-міністра бюлетенями і у поіменному голосуванні не підтримали її. «За» — 171 голос.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Згадаємо про Раду Європи

Президент Леонід Кучма направив народним депутатам листа, в якому висловив стурбованість затримкою з виконанням зобов'язань країни перед Радою Європи. Це, зокрема, ухвалення нових Кримінального, Цивільного, Кримінально-процесуального та Цивільного процесуального кодексів, законів про судоустрій, про політичні партії.

Президент наголошує, що в разі неухвалення рішень із цих питань у січні ПАРЄ може вжити щодо України відповідні санкції. І це може мати «вкрай негативні наслідки для країни як демократичної держави, котра намагається дотримуватися єдиних для європейських країн норм і принципів».

Нагадаємо, що під час передвиборної кампанії і після виборів самого Леоніда Кучму було піддано різкій критиці з боку представників ПАРЄ у зв'язку з порушенням в Україні «норм і принципів» Ради Європи.

Історія одного інвестиційного обману

Спільне україно-британське підприємство «Полтавська газонафтова компанія (ПГНК)» уже давно привертає увагу суспільства. Зокрема, ще 22 квітня 1997 року в нашій газеті було опубліковано матеріал «Які приїхали, таких і здибали, або Скільки нам коштують нафта і газ із наших родовищ». Уже тоді ревізія КРУ витягла на світ Божий чимало порушень у цьому СП.

(Закінчення на 3-й стор.).

Колаж Миколи КОВАЛЕНКА.

Влада рятує бізнес

Цілий комплекс заходів, аж до муніципального замовлення на групи товарів (воно вже сягнуло десять із лишком мільйонів гривень), вживає Одеська міськрада та її виконком. У результаті запрацювало декілька ще недавно «лежачих» підприємств (скажімо, ЗАТ «Альбатрос», «Цукрова компанія», деякі інші). Десятки трудових колективів і цілі галузі нарощують виробництво продукції. Так, підприємства харчової промисловості збільшили її випуск на 25 відсотків, медичної — на 24. Та й загалом приріст промислової продукції за 11 місяців становив у місті понад 16 відсотків.

У номер

У кожного своя арифметика

В Україні вперше за останній час намітилася «досить стала тенденція» до розв'язання проблеми погашення заборгованості у зарплаті. Про це заявив міністр праці і соціальної політики України Іван Сахань.

«Якщо максимальна сума заборгованості у зарплаті (у всій українській економіці) становила 7,2 млрд. грн., то за останні 6 місяців вона знизилася на 622 млн. грн.», — зазначив І. Сахань.

Заборгованість у зарплаті в бюджетній сфері вдалося знизити більш як на 0,5 млрд. грн., з виплати пенсій — на 1,2 млрд. грн. (заборгованість у пенсіях становить нині 1,3 млрд. грн.), практично повністю погасити заборгованість у стипендіях та низці інших соціальних виплат, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Звичайно, така статистика не може не тішити. Але водночас, наприклад, у Хмельницькій області цей показник аж ніяк не втішний. На 1 грудня заборгованість у виплатах пенсій в області становила 78 млн. грн., а у зарплаті — 214 млн. грн. Що набагато більше, ніж було на початку року.

Приватизований кіловат — темряви брат

Відключення електроенергії на Луганщині стали масовим явищем. Приміром, траплялося, що навіть в обласному центрі лікарі змушені були робити складні хірургічні операції при ліхтариках чи свічках. Хоча, ніде правди діти, відключення електрики не несподіванка — доведений ліміт споживання 650 мегават області перекриває вдвічі. Керівництво не втрачає надії домогтися від Мiненерго збільшення ліміту. Крім того, подейкують, що «культ. свічки» формується тут не без участі компанії «Луганськобленерго», яку рік тому приватизувала київська фірма «Верона плюс». Щоправда, держадміністрація вже позбавила приватизований «рубильник» ліцензії на постачання області електроенергії. Є сподівання, що довгі зимові вечори та ночі стануть світлішими.

Відключення електроенергії стали типовими і для інших регіонів. Приміром, у Львові діти вже звикли готуватися до уроків при свічках.

Спробуй і виграй!

Закінчується передплата на газету «Голос України» на 2000 рік. Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету щонайменше на 6 місяців, потрібно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-2000». Розігруватиметься найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

63. Київській фірмі «КІНЕТІК» (генеральний директор Сергій Коваленко) — спортивний інвентар відомих світових виробників;

64. Рівненській сірниковій фабриці (директор Всеволод Наумчик) — чотири ящики сірників власного виробництва;

65. Київському АТ «Каштан» (директор Галина Юрченко) —сорочки, блузки;

66. Київському медичному центру «Ітомед-Сервіс» (директор Світлана Перестюк, тел. 462-54-51) — курс лікування методом пневмовакуумтерапії.

Якщо ви одразу передплатите газету на весь рік, то жодна інфляція вас «не дістане». Цілий рік ви зможете отримувати газету за «старою» ціною і візьмете участь у другому розіграші заохочувальних призів, який відбудеться за підсумками передплати на друге півріччя 2000 року. Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

Сьогодні останній день передплати «ГУ» у Києві

❍ *У Будапешті відкривається чергове засідання україно-угорської комісії з питань нацменшин.*

❍ *Кабінет Міністрів закуповує для сільгоспвиробників 50 хмельницьких кормозбиральних комбайнів.*

❍ *У непрацюючого мешканця Павлограда (Дніпропетровська область) вилучено 800 г вибухівки.*

P.S.

У перемоги багато батьків, поразка — завжди сирота

Верховна Рада зробить усе, щоб виконати свої конституційні зобов'язання і прийняти держбюджет-2000 вчасно, — запевнив перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк на прес-конференції. Та зробити це буде дуже важко, оскільки проекту бюджету досі нема.

Парламентарії домовилися з урядом, що той має подати до ВР доопрацьований варіант проекту бюджету не пізніше 15 грудня, щоб 21—22 грудня його розглянути одночасно у другому й третьому читаннях. (За всіма канонами Кабінет Міністрів мав упоратися з проектом головного фінансового плану за два тижні після його затвердження в першому читанні 18 листопада). На думку Адама Мартинюка, можливі принаймні три варіанти розвитку бюджетних перипетій. Перший — депутати зроблять усе імовірне й неймовірне й затвердять бюджет-2000 вчасно. Навіть якщо доведеться працювати не лише наступні два пленарні тижні, а й аж до передзвону новорічних курантів. Якщо це не вдасться, парламент прийме постанову, за якою до схвалення нового бюджету діятимуть параметри, закладені в законі про держбюджет-99. Серед депутатів також витають пропозиції доробляти й затверджувати бюджет без урядовців, лише силами парламентського бюджетного комітету. Втім, такі наміри А. Мартинюк назвав «абсурдними». Треба працювати спільно й доходити компромісу, переконаний він.

Цікаво пояснив Адам Мартинюк відсутність парламентської більшості: «Поразка — завжди сирота, а в перемоги забагато «батьків». На його погляд, ті, хто нібито привів Президента до перемоги, нині не можуть поділити сфери впливу й міністерські портфелі. Особливо енергетичне лобі в парламенті: «Більшість буде тоді, коли з'явиться десять посад міністрів енергетики і фракції їх поділять». А. Мартинюк назвав «доречнішим» не об'єднання фракціями й групами заради створення більшості, а складання списку, в якому кожний депутат розписується особисто. Нині, за його словами, в такому списку підписалися 185 депутатів. Однак лише у розрахунку щось отримати. «Якщо цього не станеться, вони дуже швидко випишуться», — переконаний перший заступник голови парламенту.

Юліана ШЕВЧУК

Валерій Пустовойтенко не пройшов. Президент запропонує нового кандидата

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 14 грудня

(Початок на 1-й стор.).

Отже, призначення Прем'єр-міністра мало відбутися за процедурою, встановленою у 1996 році, тобто голосуванням картками.

На сесію запрошується Президент України Леонід Кучма. Головуючий зачитує подання Президента і надає слово кандидату в Прем'єр-міністри Валерію Пустовойтенку. Він зробив короткий аналіз економічного стану в промисловості, сільському господарстві, розвитку культури і науки.

Доповідач зробив наголос на ряді гострих проблем, які не вдалося розв'язати. Найперше — енергетична криза, криза управлінської системи та фінансові негаразди. Повною мірою не оплачено мандат довіри народу на проведення ринкових реформ.

Валерій Пустовойтенко виклав основні програмні напрями діяльності майбутнього уряду, що їх він бачить як прем'єр. Це — радикальні реформи: адміністративна, податкова, пенсійна, банківська тощо.

Одним з центральних завдань стане боротьба з безробіттям, спеціальною урядовою програмою передбачається відкрити 1 млн. робочих місць.

В. Пустовойтенко відповів на запитання народних депутатів.

Під час обговорення кандидатури В. Пустовойтенка на посаду Прем'єр-міністра народні депутати вказували на окремі недоліки у роботі уряду, очолюваного кандидатом.

Прозвучала і різка критика уряду.

На сесії виступив Президент України Леонід Кучма. Його коротка промова завершилася словами: Президент усвідомлено пропонує кандидатуру Валерія Пустовойтенка на посаду Прем'єр-міністра і просить підтримати її.

Після цього ряд фракцій попросили півгодинну перерву для консультацій.

Після півгодинної консультації у фракціях депутати знову зібралися у сесійному залі. Олександр Ткаченко поставив на голосування внесену Президентом кандидатуру Валерія Пустовойтенка на посаду Прем'єр-міністра України. За цю пропозицію проголосували 206 народних депутатів.

До обрання Прем'єр-міністра не вистачило 20 голосів. Олександр Ткаченко оголосив 15-хвилинну перерву. Оскільки на такий результат багато хто з народних депутатів не чекав, сесійний зал довго не розходився.

Після перерви Голова Верховної Ради поінформував, що за цей час він обмінявся думками з Президентом, і відповідно до Конституції та Регламенту Верховної Ради Президент протягом найближчих днів запропонує нову кандидатуру, а Верховна Рада збереться, очевидно, наступного тижня для розгляду цієї пропозиції.

Отже, на сьогодні Україна без прем'єра.

Анатолій КАРАС

Фото Сергія КОВАЛЬЧУК

Кандидат у прем'єри не здобув підтримки

Чому? Про це розповідають народні депутати України

Думки з приводу

Віктор Жердицький, позафракційний:

— Очевидно, це відбулося через те, що не існувало відповідної жорсткої позиції Президента під час проведення консультацій з головами фракцій.

Сергій Москвін, фракція Партії зелених:

— Ми підтримували кандидатуру Валерія Пустовойтенка як порядної людини, що набула позитивного досвіду, керуючи урядом протягом двох років, і має свою команду.

Решта депутатів, схоже, керувалась іншими мотивами.

Олег Петров, фракція НДП:

— Найтяжче тоді, коли тебе здають. Особливо коли здають ті, хто в очі каже: «А ми за вас в ранковий час».

А тому хочу сказати: можливо, я в політиці й не досяг значних висот, бо завжди дотримувався принципу «що кажу, те й роблю». Адже не можна думати одне, говорити народові друге, а робити третє.

Тому коли здають лжедрузі — це закономірність нинішнього політичного життя.

Анатолій Єрмак, депутатська група «Незалежні»:

— Я голосував проти, бо Валерій Пустовойтенко за два роки не виправдав довіри і не провів жодних радикальних економічних реформ.

Станіслав Сафронов, «Батьківщина»:

— Думаю, в основі результатів голосування — політичні інтриги, а не бажання економічних реформ.

Михайло Сирота, фракція Трудової партії:

— Переконаний, що одна з причин такого результату полягає в тому, що не було сформовано парламентської більшості. Спершу треба було її сформувати, взявши за основу виборчу платформу Президента як програму діяльності майбутнього Кабінету Міністрів.

Іван Чиж, фракція «Лівий центр»:

— Якби Президент реально прагнув, щоб прем'єром був Валерій Пустовойтенко, то це сьогодні було б зроблено. На жаль, це початок затяжної і виснажливої боротьби за крісло прем'єра — щось на зразок «спікеріади».

Ігор Осташ, депутатська група «Реформи-Конгрес»:

— Складається враження, що серед тих, хто голосував проти, утримався чи висмикнув картку, було дуже багато депутатів з пропрезидентських фракцій. Збувся прогноз, за яким Валерій Пустовойтенко міг отримати ніж у спину від своїх колишніх друзів.

Геннадій Долженко, фракція КПУ:

— Сталося те, що сталося. Ліві фракції від початку заявляли про несприйняття уряду Пустовойтенка. Вони двічі виносили питання про недовіру цьому урядові на розгляд сесії.

Але сьогодні була задіяна інша схема, інший механізм, оскільки деякі праві фракції бачать на цій посаді іншу кандидатуру.

Дмитро Табачник, депутатська група «Відродження регіонів»:

— Валерій Пустовойтенко здали колишні колеги по передвиборних президентських перегонах — деякі члени депутатської групи «Відродження регіонів» та фракції Трудової партії. Картина виглядає дуже просто: 110 комуністів витягли картки, а правим фракціям не вистачило 20—25 голосів.

Така поведінка негідна депутатського обов'язку, звання народного обранця. Оскільки через консультації, узгодження різних кандидатур, різдвяні канікули економіка України і далі перебуватиме в некерованому стані, що, звичайно, не сприятиме поліпшенню ситуації в державі.

Записав Володимир КОРОЛЮК.

У номер

✔ **Київ**

У Києві радіють з того, що ще два тижні тому критикували

Заяви, зроблені на вчорашньому брифінгу першим заступником міністра закордонних справ Євгеном Бершедою, доводять: в оцінці зовнішньополітичних подій у нас домінує здоровий філософський підхід. Який, що дуже тішить, ґрунтується на міцних підвалинах чи то оптимізму, чи то медитації. Результатом є надзвичайно позитивне сприйняття всього, що довкола не відбувалося б.

(Закінчення на 4-й стор.).

Враження є, справи за реформами

США бажають бачити реальні результати проведення реформ, наголосив американський посол Стівен Пайфер, коментуючи днями результати 3-го засідання українсько-американської міждержавної комісії «Кучма—Гор», яке відбулося у Вашингтоні. За словами посла, Президент Леонід Кучма має детальний план дій і намір вжити заходів щодо створення нормального інвестиційного клімату, боротися з корупцією, вдосконалювати приватизацію, розвивати малий і середній бізнес в Україні. А щодо питань безпеки, як зазначив Пайфер, Президент США Білл Клінтон підтвердив, що США «готові й надалі відкрито і прозоро обговорювати це питання з Україною». Окрім того, США підтримуватимуть зусилля України щодо євроатлантичної інтеграції. Однак для цього важливі внутрішні реформи в країні.

Хоч жебракуй

Понад 5 мільйонів громадян України позбавлено можливості отримати допомогу з тимчасової непрацездатності, вагітності та пологів, на оздоровлення й лікування.

Про це йдеться у зверненні президії Федерації профспілок України до Президента й парламенту країни, повідомляє прес-служба ФПУ.

У зверненні підкреслюється, що у зв'язку з ухваленням законів про фіксований сільгоспподаток, про патентування деяких видів підприємницької діяльності та у зв'язку з чинністю президентського указу про спрощену систему оподаткування надходження до Фонду соціального страхування від суб'єктів підприємницької діяльності, на які поширюється чинність цих законодавчих актів, практично припинилися.

Фонд соцстрахування є державним фондом, що перебуває в управлінні профспілок України. Бюджет Фонду наповнюється за рахунок відрахувань роботодавців у розмірі чотирьох процентів від фонду оплати праці. Бюджет на 1999 рік визначено у розмірі 1,3 млрд. грн. З коштів Фонду здійснюються виплати допомог з тимчасової непрацездатності, допомоги з вагітності, народження дитини, допомоги на поховання. Крім того, Фонд із своїх коштів сплачує частину вартості санаторних путівок, що надаються працівникам для оздоровлення.

✔ **Фотофакт**

10 років тому помер відомий правозахисник, учений, громадський діяч, академік АН СРСР, лауреат Нобелівської премії миру Андрій Сахаров.

Фото з архіву ДІНАУ.

На сьогодні Україна без прем'єра

Наші гроші пішли по-англійськи

Історія одного інвестиційного обману

(Початок на 1-й стор.).

З української сторони його засновниками виступили державні підприємства «Полтавагазпром» і «Полтаванафтогазгеологія» в особі Фонду держмайна (по 26 і 25 відсотків акцій відповідно), а з англійської — компанія «Джей Пі Кенні Експлорейшн енд Продакшн ЛТД» (JKX) — (49 відсотків акцій). У тому матеріалі наводилося чимало фактів невиконання СП умов ліцензійної угоди щодо розвідки та освоєння надр. Так само, як і чимало фактів фінансових зловживань.

Наприклад, за оцінками ревізорів КРУ, внаслідок різноманітних фінансових операцій тільки за 1995 рік доходи компанії було зменшено на суму понад 3,2 млн. гривень. Зазначимо, що основний видобуток СП здійснювало із свердловин, раніше пробурених українськими підприємствами за бюджетні гроші. Зате не соромилося щедро оплачувати послуги іноземних фахівців: тільки в 1994 — 1995 роках за рахунок власних коштів ПГНК виплатила зарплату 635 іноземним фахівцям на суму понад 5,7 млн. доларів США.

Що відтоді змінилося? Мусимо констатувати: за 5 років діяльності СП на ліцензійній площі так і не одержано приросту запасів вуглеводнів, натомість із тих запасів, які були виявлені геологічними підприємствами ще до створення СП, вилучено близько 20 відсотків. А на розвідку витрачено майже 200 млн. доларів бюджетних коштів. Але (дивно дивне!) з'ясувалося, що внаслідок такої діяльності ще й утворилася заборгованість перед англійським співзасновником СП — JKX у розмірі 62,6 млн. доларів США. Можливо, саме ця обставина підштовхнула уряд до того, щоб урешті-решт з'ясувати розмір реальних інвестицій JKX та реальний рівень заборгованості перед нею. Виявилося, що навіть уряду це зробити не дуже легко. Принаймні матеріали, які потрапили у розпорядження нашої редакції, свідчать: не хоче СП ділитися інформацією. А та інформація, яку воно надає, здебільшого містить узагальнені дані та не показує реальних джерел утворення заборгованості. Проте деякі висновки все-таки робляться. Наприклад, JKX повідомляє, що надала СП послуг із-за кордону на суму 50,1 млн. доларів США, але не надає їх калькуляції, представляючи таким чином свій експорт в Україну як інвестиції. Тобто не одержано обгрунтованих пояснень щодо походження боргу СП перед JKX у розмірі 62,6 млн. доларів США. Це при тому, що фактично всі вільні кошти СП перераховувались до JKX — сума перерахувань становить 27,6 млн. доларів США. Причина виникнення цієї «заборгованості» — найімовірніше те, що JKX не здійснює робіт геологорозвідки та експлуатації родовищ, а (у нашому випадку) просто є монопольним посередником — постачальником товарів та послуг до СП, що створює умови для значного завищення цін на них. Примітом, виконання робіт іноземними фахівцями становить близько 40 відсотків собівартості продукції. І це при тому, що іноземні фахівці фактично не розпочинали експлуатацію нових ділянок, а використовували старі запаси, розвідані до створення СП. У грошовому виразі обсяг геологорозвідувальних робіт СП становив лише 30 млн. гривень (це 12,8 відсотка від вартості реалізованої нафти і газу), з яких 29,4 млн. гривень — власні кошти «Полтавської газонафтової компанії». То де ж інвестиції, про які говорять представники JKX? Гадаю, про їх реальність можна судити хоча б з того, що британськими співзасновниками СП вони оцінюються від 88 до... 120 млн. доларів США. Наприклад, у листі до Держкомітету з геології та використання надр від 28.07.99 р. суму інвестицій визначено у розмірі 100 млн. доларів США, у листі від 7.10.99 р. — 91,7 млн., у листі від 20.05.99 р. — 88 млн. доларів США. Водночас офіційно зареєстровані інвестиції компанії в Україні становлять лише ... 1,5 млн. доларів США.

Тому й не дивно, що протягом п'яти років СП так і не розпочало експлуатації ліцензованої площі (2500 кв. км), підготувавши до захисту запаси лише по 1 відсотку(!) її обсягу. Натомість зосередило увагу на видобутку вуглеводнів із раніше розвіданих за бюджетні гроші родовищ. У цьому контексті також цікаво було б почути, хто є споживачем видобутої нафти. Чи не тече вона за кордон, у той час коли простоюють вітчизняні нафтопереробні заводи? Врешті-решт, було б не зайвим, щоб СП оприлюднювало фінансовий звіт своєї діяльності, як це прийнято у світі — тобто, щоб ця діяльність була прозорою.

Очевидно, відповідь щодо фінансових аспектів діяльності СП дадуть ті, кому це належить зробити. Ми, принаймні, чекаємо на таку відповідь. Але виникає ще одне логічне запитання: якщо СП не здійснює геологічних досліджень на чималій перспективній нафтогазовій площі, то чи не час уже скасувати видану ліцензію, щоб цю роботу могли розпочати інші компанії? Бо позиція СП — це навіть не позиція собаки на сіні. Той, нікого не підпускаючи до копиці, хоча б не намагається з'їсти сіно. При цьому наголосимо, що Україна зацікавлена в співпраці з іноземними компаніями, однак негативні наслідки діяльності СП вимагають удосконалення цієї співпраці. Адже у даному випадку ми маємо лише нарощування боргів та вилучення з інвестиційного обігу потенційно цікавих об'єктів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення зміни до статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Підпункт «а» пункту 2 статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113; 1995 р., № 30, ст. 229) викласти у такій редакції:

«а) із позовних заяв майнового характеру	1 відсоток ціни позову, але не менше 3 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2000 року.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 листопада 1999 року.
№ 1244-XIV.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

«Про День землевпорядника»

На підтримку ініціативи Державного комітету України по земельних ресурсах і Спілки землевпорядників України та враховуючи значний внесок землевпорядників у проведення реформ в Україні, забезпечення раціонального використання та охорони земельних ресурсів, **постановляю:**

Установити в Україні професійне свято — День землевпорядника, яке відзначати щорку в другу суботу березня.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 11 грудня 1999 року.
№ 1556/99.

Як сир у маслі,

або Слово за земляків, які того варті

Вітчизняний стиль

За всіх ознак Покровський сирзавод справді мав би почуватися, як сир у маслі, і горя не знати. Ще наприкінці шістдесятих років його твердий сир було визнано кращим спочатку на виставці у Лейпцигу, а потім — у Лондоні та Парижі. Отож якби сьогодні цьому підприємству створити належні умови, воно, мабуть, підкорило б не лише Європу...

У рідній області покровчани і сьогодні дають фору схожим підприємствам. Якщо донедавна вершкове масло кількох тутешніх комбінатів і заводів досить упевнено змагалося за найвищий попит серед покупців, то нині «Покровське», «Покровське особливе», а тим паче «Покровське екстра» навряд чи поступиться за якістю. Воно — як домашнє, але краще. Бо в цій справі багато важать і майстерність, і секрети суто власної технології, а те і те покровчани мають.

— У нас справді є свої таємниці виробництва традиційного українського вершкового масла, — каже директор сирзаводу Віктор Гуков, — але з усією відповідальністю запевняємо, що жодних штучних добавок не застосовуємо — тільки натуральні продукти.

Цим, на жаль, за нинішніх обставин покровчани накликали на себе й біду. Їхнє масло найбільше стало «потерпати» від усіляких ділків, котрі продукують і збувають підробки. Тому й довелося терміново міняти обгортку. Тепер вона має кілька ступенів захисту. Із зображенням ворони-гави — немов нагадує споживачам, що не треба ловити гав і купувати недоброякісну продукцію підпільних виробників. Хоча передусім покровчани таким чином захищають свою честь і репутацію.

Та гава-ворона на обгортці з'явилася не випадково. Це ж бо її в інтерпретації Глібова-байкаря дурила хитра лисиця, намагаючись виманити кусень смачного й поживного сиру. А твердий сир, повторюємо, фірмова продукція Покровського сирзаводу. Він один з найстаріших в Україні — багатий на досвід і власні технологічні набутки та традиції, але істотно переоснащений і оновлений за допомоги не заморських, а доморощених інвесторів.

Сири «Український» та «Славутич» не мають собі рівних. Та доводиться шкодувати, що потужності заводу нині і на третину не використовують, а їхня рентабельність майже нульова. За добу переробляють 14—15 тонн молока. Половину його закуповують у населення. Лише останнім часом, кредитуючи тваринників місцевих сільгосппідприємств, домовилися у районі, що все молоко надходитиме тільки на сирзавод. Звідти і пішла до селян «жива» копійка. Тепер усі разом сподіваються, що врешті-решт виберуться з провалля економічно-виробничих негараздів.

А що працьовитим покровчанам це до снаги, ніхто в області не сумнівається.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Фото Миколи М'ЯКШИКОВА.

Покровські сировари (зліва направо): Любов Самохліб, Валентина Шевченко і Ольга Укса

Начальник сироробного цеху Валентина Циганок

Світлана Мелах з готовою продукцією, за якою до Покровського їдуть з усіх куточків України

Хроніка. Факти. Події

✔ **Тбілісі**

Стрибок «Фронтери»

У східній Грузії, у Тарибанському степу, американська компанія «Фронтера Рісорсіз Корпорейшн» розпочала буріння першої нафтової свердловини.

У цій події взяв участь президент Грузії Едуард Шеварднадзе. Згідно з результатами проведених (у тому числі й західними фахівцями) досліджень, запаси нафти на площі 78 кв. км становлять 1 млрд. барелей. «Фронтера» вже вклала в нафторозвідувальні роботи в Грузії 30 млн. дол., а на розробку цього родовища витрачено 8 млн. Протягом 3 місяців свердловина має сягнути проектної позначки 3 км, і на початку березня тут одержать першу грузинську нафту.

За заявою нафтовиків, на цій території є ще кілька родовищ, розробка яких може достатньою мірою розв'язати проблему енергетичної кризи в Грузії.

Водночас повідомляють про те, що буквально через декілька днів з цього самого регіону на Тбіліську ГРЕС надходитиме газ, що його видобувають на Ніноцминському родовищі. Обсяг постачання поперва становитиме близько півмільйона кубометрів на день.

✔ **Бухарест**

Прем'єра відправили у відставку

Найбільша партія правлячої коаліції — Національ-селянська партія — відмовила прем'єр-міністрові Раду Василе в політичній підтримці. Слідом за цим усі міністри кабінету від НСП подали заяви про відставку. У неділю під час телезвернення президент країни відкрито піддав критиці роботу Р. Василе, вважаючи, що між міністрами і міністерствами немає достатньої координації. Увечері того самого дня він зібрав лідерів партій правлячої коаліції на термінові консультації з питання зміни прем'єр-міністра...

І ось після демаршу НСП указом президента виконувачем обов'язків прем'єра призначено міністра праці і соціального захисту Румунії Александру Атанасіу.

✔ **Тель-Авів**

Іноді необхідно зробити і «гіркий вибір»

Після бурхливих дебатів на надзвичайному засіданні ізраїльського кнесету затверджено політику щодо мирних переговорів із Сирією. Її запропонував прем'єр-міністр Ехуд Барак. Засідання скликали спеціально для обговорення рішення уряду про відновлення переговорів із Сирією. Е. Барак вважає, що необхідно зробити «гіркий вибір» і поступитися у територіальному питанні відносно Голанських висот на наступних переговорах із Сирією.

За словами Е. Барака, мирну угоду буде передано на національний референдум.

Переговори із Сирією розпочнуться водночас з ізраїльсько-ліванськими переговорами щодо виведення ізраїльських військ із півдня Лівану.

✔ **Віндхук**

На миротворців ООН чекають у Конго

Президенти Намібії, Зімбабве та Конго, а також міністр оборони Анголи виступили у Віндхуку зі спільним комюніке, підтвердивши намір чотирьох країн суворо виконувати угоду щодо припинення вогню, яку підписано в Лусаці, для прискорення мирного процесу в Конго. Вони також схвально оцінили введення Організацією африканської єдності воєнних спостерігачів до цієї країни і закликали ООН якнайшвидше розмістити в країні своїх миротворців.

✔ **Москва**

Амністія

Держдума ухвалила рішення про оголошення амністії особам, що вчинили протиправні дії під час контртерористичної операції у Чечні.

Тим часом у Чечні тривають воєнні дії. Федеральні війська утримують блокаду Грозного. Учора розпочалася зачистка Шалі. На день раніше із зенітної установки з землі було збито російський бойовий літак Су-25.

На знімку: не очікуючи, коли почнеться штурм Грозного, біженці поспішають залишити місто.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ», агентств «Сіньхуа» та «ІТАР-ТАКС».

Тактика «а що не з'їм, то понадкушую» вже не актуальна

Сьогодні в Брюсселі розпочинається засідання Комітету Україна—НАТО на рівні міністрів закордонних справ. Головне питання порядку денного — ухвалення програми співробітництва з альянсом на наступний рік. Напередодні візиту Бориса Тарасюка в Брюссель логічно було поцікавитися тим, що саме з попередньої програми виконано і які українсько-натовські плани на майбутнє.

На зустрічі з українськими журналістами один з авторів програми співробітництва Україна—НАТО-2000 заявив, що «Київ багато чого хоче, проте не завжди у змозі все взяте на себе виконати». Я поцікавилася, що конкретно із спільних планів співробітництва не виконано з вини України. Відповідь представника НАТО дуже відрізнялася від компліментів його колег, які і в Києві, й у Брюсселі запевняли нас у тому, що стан справ такий чудовий.

Так. Але порівняно з відносинами Росія—НАТО, які нині дорівнюють нулю... А коли припинити порівнювати нас з Росією, на чому, до речі, наполягали в НАТО, то загалом і в цілому Україна виконала менше половини взятих на себе два роки тому зобов'язань. Торік становище поліпшилося, але не набагато. В цьому наші зусилля приблизно оцінено як 75 відсотків виконаного співробітництва. Найбільше не зроблено, хоч як це прикро, в галузі науки. Оскільки, як заявлено, не всі проекти були реалістичні. А найкращі справи в інформаційному фронті: всі види діяльності виконано на 100 відсотків. Високо оцінив представник НАТО і співробітництво в рамках програми «Партнерство заради миру». Проте й тут не все так райдужно, бо наші миротворці все ж таки залишають Боснію.

Та посол Клаус-Петер Клайбер, помічник генсека альянсу з політичних питань, заявив прямо: «Відносини між нами — чудові». А на запитання про те, що буде з нашим співробітництвом, якщо Україні оголосять дефолт, пан посол зазначив: «Загроза дефолту не позначиться на стосунках Україна—НАТО». Наступного дня під час зустрічі з військовими представниками альянсу ці саме питання зрозуміли неправильно і поспішили запевнити, що НАТО не має коштів, аби допомогти фінансово Україні...

Та хоч би що там було, у відносинах України і НАТО є тенденція до цілковитої реалізації всіх спільних планів. Судячи з усього, це має позначитися на нашій програмі на майбутній рік.

Особливий інтерес у нашій співпраці становить економічна сфера. В НАТО вважають українську військову промисловість високопріоритетною. Вже є кілька спільних проектів. Зокрема, йшлося про спільне виробництво транспортних літаків.

Як пояснили в Брюсселі, програму-2000 не збираються публікувати. Хоча, на думку деяких представників альянсу, які співробітничають з Україною, це неправильно. Від того, що люди знатимуть про конкретні плани України та НАТО на 2000 рік, немає жодної шкоди. Навпаки, це зробить співробітництво ефективнішим.

Яна СТАДІЛЬНА.

Брюссель—Київ.

Метаморфози поглядів

У Києві радіють з того, що ще два тижні тому критикували

(Початок на 2-й стор.).

Яскравий приклад — реакція Києва на ухвалену нещодавно Спільну стратегію Євросоюзу щодо України. Ще два-три тижні тому (а до того — протягом кількох років) у нас гостро критикували ЄС за те, що він не має визначеності у поглядах на майбутнє відносин з нашою державою. «Нас хочуть наблизити до тісніших відносин з ЄС, але не хочуть бачити перспективу України в ньому», — бідкався Леонід Кучма в Польщі у червні цього року. «Україна добивається... політичної декларації про те, що її розглядають як можливого майбутнього члена ЄС за умови виконання копенгагенських критеріїв», — писав нещодавно у статті для «ГУ» глава зовнішньополітичного відомства Борис Тарасюк. «Ми хочемо, щоб нам сказали, що Україна за досягнення відповідних критеріїв може стати членом ЄС», — заявив три тижні тому Євген Бершеда на засіданні міжпарламентського комітету Україна—ЄС. Не секрет, що включення відповідного формулювання саме в текст Спільної стратегії довго й нудно домагалися українські дипломати.

І от документ ухвалено. У ньому — ані натяку на можливість не те що повноправного, а й асоційованого членства України в ЄС. І що ж Київ? «Прийняття ЄС Спільної стратегії означає, що він визначився щодо України, і це полягає в тому, що ЄС визнає європейські прагнення нашої держави. Ми це сприймаємо як відчинені двері та важливий крок до того, щоб набути асоційованого і, далі, повного членства», — без жодних сумнівів заявив учора Євген Бершеда. Повна ейфорія! Що ж, як кажуть, блаженні, хто вірує...

Не слід розуміти, що сама Спільна стратегія є поганим документом. Навпаки: вона цілком задовільна. Її положення саме такі, які й мали б, враховуючи сумні українські реалії, бути — не більше й не менше. Але вся ця історія з домаганням визнати перспективи членства і, врешті-решт, гучним щодо цього пшиком —дуже показова. Укотре було продемонстровано цілковиту нездатність Києва адекватно оцінювати зовнішньополітичну ситуацію та відповідним чином діяти. Нинішні переможні заяви керівних дипломатів лише доводять, що урок, на жаль, на користь не пішов.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Бургомістрами не народжуються. Їх обирають

Центр у справи земель не втручається

Аналогії — самоврядування

У Мюнхені є Український вільний університет, який свого часу був на балансі федерального бюджету Німеччини. Його існування опинилося під загрозою, коли уряд ФРН офіційно попередив університет про припинення фінансування. Ситуація здавалася безвихідною. Проте підтримати ініціативу нашої діаспори взявся уряд Баварії. Усі зітхнули полегшено: якщо платить Баварія, центр у справи не втручається.

Хоча за територією Німеччина менша за Францію, проте за чисельністю населення вона переважає. Розв'язання проблем на рівні органів самоврядування для країни справа звичайна і звичніша, ніж звернення до Бонна. Навіщо проходити безліч бюрократичних кіл, коли місцеве начальство має змогу розв'язати всі або майже всі проблеми. Приклад того — численні щорічні візити до Києва урядових та депутатських делегацій різних земель Німеччини, з якими напряму укладають взаємовигідні угоди. Але... Зверніть увагу, шановний читачу: ці делегації здебільшого відвідують Київ, а не області України.

В Австрії та ФРН «землями» називають федеративні одиниці держав. Це значно різниться від наших областей. Землі, як члени федерації, мають власні конституції та виборні органи влади (лантаги).

Німецька федерація за своєю основою симетрична, хоча певні елементи юридичної нерівності між землями все-таки є. Компетенцію федерації та земель розділено.

Землі Німеччини діляться на більш як 50 округів. Округи — на райони та міста, які мають статус районів (їх близько 630). Райони діляться на громади, причому багато міст мають статус громад. Загалом по країні 90 відсотків сільських громад і 10 — міських.

Становище і організація адміністративно-територіальних одиниць регулюється конституціями земель. Вони встановлюють, зокрема, що земля має надавати кошти громадам, визначати джерела доходів, якими вони користуються на свій розсуд. Докладніше організація місцевого самоврядування регулюється статутами громад та округів. Громади мають право розв'язувати питання транспорту, будівництва житла, місцевих шляхів, спортивних споруд, туризму. Для цього вони можуть встановлювати місцеві податки. Аналогічні повноваження, хоча й у дещо більших масштабах, мають округи.

В усіх землях є представницькі органи, які обирають громадяни, а часом і негромадяни, на термін від 4 (земля Гессен) до 6 років (Баварія). Схема управління в округах, районах і громадах схожа: на чолі — урядовий президент (регірунгпрезидент), котрий стежить за дотриманням законів та актів уряду, який його призначає, а також федерації та землі. Представницького органу в окрузі нема. У районі є районне зібрання, яке обирається терміном від 4 до 6 років. Главу адміністрації району — ландрата — обирають в одних землях районними зборами, в інших — безпосередньо виборцями. У громадах населення обирає муніципальну раду. Вона або безпосередньо громадяни обирають бургомістра (обербургомістра в громадах з населенням понад 50 тис. осіб). Бургомістр може не лише обиратися, а й найматися за контрактом на тривалий термін — 8—12 років.

За загальної схеми організація самоврядування та управління в громадах земель не однакова. Є чотири моделі: південнонімецька, північнонімецька, модель «рада—бургомістр», модель «рада—магістратура». Згідно з першою з них бургомістр і рада обираються окремо, але бургомістр за посадою стає головою ради, якій належить провідна роль. У північнонімецькій моделі, приміром — у Нижній Саксонії, директора громади та виконком обирає рада, котра, як і в попередньому разі, грає першу скрипку. У землях Пфальц та Саар усталилася модель «рада—бургомістр». У ній поєднано риси першої та другої моделей: із першої — бургомістр за посадою є головою ради, але, як у другій, обирається не населенням, а самою радою. Особливість — значні повноваження бургомістра. Землі Гессен та землі-місту Гамбургу властива четверта модель. Тут представницький орган обирається радою, а виконавчим органом є колективна магістратура, яку обирає рада. Магістратура складається з оплачуваного бургомістра та неоплачуваних членів магістратури. Питання розв'язують колегіально.

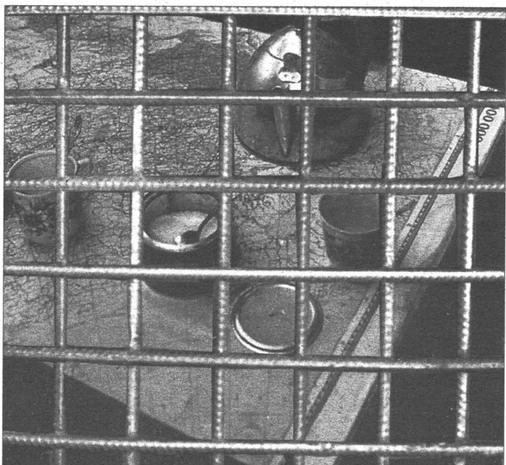
Правовий нагляд за діяльністю муніципальних органів здійснює міністерство внутрішніх справ, а судовий — виконують адміністративні суди.

Яна ОСАДЧА.

Це солодке слово «свобода»

Якщо з буряків добувати не лише самогон, то одразу постає купа проблем!

Цукрова галузь, яка донедавна виробляла більш як чотири мільйони тонн цукру, нині перебуває у жалюгідному стані. Згідно з останніми даними Держхарчопрому, цього року 174 заводи спромоглися виробити лише 1630 тисяч тонн білого піску. Менше, ніж потрібно країні для внутрішнього споживання. В чім річ? Це ми вирішили з'ясувати у ЗАТ «Укррос», чиї заводи (Пальмірський на Черкащині та Чортківський на Тернопільщині), судячи зі звітності, увійшли в п'ятірку найкращих виробників цукру в Україні.

Мамонти рано чи пізно вимирають

Кор.: Взагалі статистика нашого доблесного АПК часом вражає. Подивишся, то наші посіви нічим не поступаються західноєвропейським. Але врожайність зазвичай не перевищує 150 центнерів з гектара, тоді як на Заході 700 і вище. Чого доброго, можна дійти висновку, що в нас перевелися чорноземи.

Олексій Ковальчук, начальник відділу компанії «Укррос—цукор»: Воно так і є, бо земля родить тільки у дбайливого господаря, котрий не забуває вчасно її підживлювати, обробляти і сумлінно виконувати обов'язки сільгоспвиробника. Наш виробник «зашився» не через лінощі, а через різке погіршення ресурсного забезпечення галузі, спричинене економічною кризою в цілому. Якщо на початку десятиліття, скажімо, промисловість виробляла більш як 4 млн. тонн мінеральних добрив (на гектар припадало більш як півтора центнера), то тепер — лише півмільйона тонн (трохи більш як 19 кілограмів на гектар). Чи варто дивуватися, що цукрові буряки цього року вже в землі були уражені кореневою гниллю. Не на відсотки, а в рази скоротилося виробництво і застосування засобів захисту рослин, а високопродуктивну техніку для вирощування і збирання цукрових буряків можна роздобути лише за кордоном. Наприклад, бурякозбиральні «Хольмери» у зонах Пальмірського та Чортківського заводів коштували «Укрросу» 45 мільйонів дойчемарок у вигляді позики від одного з австрійських банків. Такими грошима на багатостраждальних цукрозаводах України не пахне...

Олексій Крутибіч, глава компанії «Укррос—цукор»: Як на мене, МінАПК просто зобов'язаний був передбачити початок вимирання громіздкої, багатовитратної цукрової галузі, яку структурно на часі порівняти з мамонтом. Гадаю, що мамонти вимерли, зокрема, через непристосованість до колишніх реалій. Так само і наші 192 цукрові заводи, які кілька років поспіль страждають через дефіцит цукрових буряків, нафтопродуктів, енергоресурсів, зрадливість валютного курсу та ін., уже давно не відповідають сучасним реаліям.

Кор.: Ваші заводи переробляють 6 тисяч тонн цукрових буряків на день, тому вони не рівня, скажімо, «півторатисячникам», які тим часом здатні витримувати оптимальний режим переробляння цукрових буряків, тобто працювати безперебійно упродовж 100 днів...

Олексій Крутибіч: Справді, але «півторатисячники» погоди не роблять. І, власне, порівнюючи галузь з мамонтом, я мав на увазі не лише силу-силенну заводів (на Вінниччині, скажімо, їх 39!), а й дивовижні диспропорції між попитом і пропозицією цукру в країні, до чого за ринкових умов не пристосується складний організм нашої галузі. А не пристосується — загине. Зрештою, керівникам АПК варто замислитися: чому німці викуповують у Молдові чотири заводи для того, щоб на їх базі створити один?! Та тому, що вже давно усвідомили: будь-якій країні достатньо виробляти стільки цукру, скільки вона може спожити за рік, і наша країна — не виняток. Отже, треба піклуватися про структурні зміни в цукровій галузі, щоб не втратити її.

Для кого цукерка?

Олексій Ковальчук: Сьогодні керівникам Держхарчопрому і МінАПК не позаздриш. Переорієнтація на цукор-сирець може поставити остаточний хрест на галузі, бо вона традиційно спиралася на переробляння цукрових буряків...

Кор.: Інакше кажучи, як тільки відпаде потреба працювати по-старому, щезне потреба і в робочих місцях. Але це вже соціальний зріз проблеми...

Олексій Ковальчук: Та ще який! Соціальне забезпечення багатьох районів залежить сьогодні від економічної діяльності певного цукрового заводу, попри навіть те, що він частину колишньої інфраструктури вже передав на баланс місцевого органу самоврядування. До того ж не забуваймо, що цукровий завод — це своєрідна ТЕЦ з автономним виробництвом тепла і електроенергії, послугами якої населення користується в кредит.

Кор.: За два останні роки, здається, Україна завезла більш як 300 тисяч тонн цукру-сирцю. Це розцінювали як спробу — за рахунок розширення пропозиції — стримати зростання цін у роздрібній торгівлі. Але, схоже, цукор-сирець став і солодкою цукеркою для усіх, хто зачекався обіцяної зарплати. Чи я помиляюсь?

Олексій Крутибіч: Це вже не таємниця. Купуючи цукор, вам байдуже, з якої сировини його виготовили, розмір і споживчі якості солодких кристалів можуть цікавити хіба що лаборантів, а вас цікавить лише ціна. Якщо собівартість сирцевого цукру низька, тим паче що сирець завозили згідно з пільговим указом Президента, а значить — за низькими митними тарифами, то хіба не логічно цей цукор за цінами прирівнювати до виготовлюваного з цукрових буряків! І видавати ним заробітну плату. І заробляти на ньому неабиякі прибутки.

У багатих свої проблеми

Олексій Ковальчук: ... А на вигляд сирець — брудний цукор...

Олексій Крутибіч: ... І до того ж цукор-сирець — валютний товар. Завтра зросте курс долара — і продавці змушені будуть на нього піднімати ціни.

Кор.: Схоже, це символічно. Якщо згадати, ця ціна тонни цукру, пропонованого з Європи, сягає близько 220 доларів США, а в Україні — 280, то, повісивши на свої кордони замок, можна робити великий бізнес на маніпулюванні цінами на цукор. Скажіть, а у вас як продавців цукру були конкретні замовлення на поставки цукру-сирцю?

Олексій Ковальчук: Тільки одного разу кондитерський цех замовив саме цукор-пісок із сирцю для виготовлення карамелі...

Олексій Крутибіч: Якщо відкрити митні бар'єри, Україна матиме цукру вдосталь. Тим паче що на світовому ринку сьогодні його перевиробництво сягає 4,5 мільйона тонн... Але ми поховаємо свою галузь і станемо залежними від імпорту цукру так само, як і на ринку енергоносіїв...

Олексій Ковальчук: 4,5 мільйона тонн — нібито небагато, але цього достатньо для внутрішнього споживання Росії. І спробуй-но його продати. Як кажуть, у багатих свої проблеми. На кордоні України для цукротрейдерів навіть на сирець очікує мито — 300 євро за тонну імпортованої сировини. Росія запакувалася цукром-сирцем по вінця, торгувати з кимось іншим вона не бачить сенсу...

Кор.: У ваших вустах це звучить навіть зловісно. Бо ЗАТ «Укррос» — це вже визнаний на зовнішніх ринках цукровий і зерновий трейдер. І коли вже ви починаєте скаржитися... До речі, чи відомо вам, що на всіляких нарадах у Держхарчопромі цукрові заводи ділять на «наших» і «ваших», і, з'ясовується, ви не в нашому таборі.

Олексій Крутибіч: Дивно. Може, через те, що на Пальмірському цукрозаводі вже немає державної частки власності? Але від цього завод і ЗАТ «Укррос» не перестають бути українськими і працювати краще за «ваших» і «наших», інвестуючи у розвиток цукрової промисловості і сплачуючи до бюджетів усіх рівнів мільйони гривень.

Ми всі навчалися потроху...

Олексій Ковальчук: До речі, це не завадило на початку листопада на Чортківському цукровому заводі провести загальнодержавний семінар на тему: як працювати економно. Йшлося про ощадливе використання енергоресурсів завдяки автоматизації, ритмічності виробництва, поліпшенню технологічного процесу та іншим премудростям. Але знаєте, що запам'яталося найбільше? Для багатьох директорів заводів, і власне для чиновників з МінАПК, деякі очевидні речі були ніби одкровення. Скажімо, якщо закуповувати природний газ за бартерними схемами, то за кожну тисячу кубів треба сплачувати на 10—15 доларів більше, ніж за розрахунків живими грішми.

Олексій Крутибіч: Стара біда — не хочемо або не вміємо рахувати. З цієї ж причини «Укррос» цього сезону відмовився інвестувати у господарства матеріальні та фінансові ресурси, як це було раніше: за першою забаганкою правління і до останньої вимоги. Економіка колгоспу, як і економіка держави, не терпить лукавої арифметики.

Кор.: То все-таки, які теперішні вкладення?

Олексій Ковальчук: Близько 15 мільйонів гривень. Але, судячи зі статистики Держхарчопрому, наші цукрові заводи виправдали наші надії — Новий рік ми зустрічатимемо в доброму настрої.

Кор.: Нині жваво обговорюють перший указ Президента України про приватизацію земельних ділянок. Думки з цього приводу різні, часто-густо — діаметрально протилежні...

Олексій Крутибіч: Було б дивно, якби цього не було. Це природно, бо ми маємо дуже суперечливе земельне законодавство і неординарний погляд на товарні відносини. Я не готовий до предметного аналізу цього законодавчого акта, але вже перше його прочитання ставить низку серйозних запитань. Я навіть не про те, чи знайде селянин знаряддя праці для обробітку землі. І навіть не про те, чи прокинеться в конкретному господарстві або селянинові почуття власності. Я кажу про речі практичніші — ціни на землю і сільськогосподарську продукцію, заставну і кредитну відповідальність, незалежність від адміністративного втручання у підприємницьку діяльність тощо. Наш сільгоспвиробник, кажуть, недостатньо поінформований, він про указ ще не чув. Це так. Але ще менше він захищений від лукавства свого і районного начальства, бухгалтера, пройдисвіта-посередника, гастролера-інвестора, які здатні здійснити по-своєму земельний переділ.

Олексій Ковальчук: Селянина роками відлучали від грошей і бодай елементарних економічних знань — це, як на мене, відповідь на те, чому, власне, нинішню земельну реформу ініційовано зверху, а не знизу. В колгоспах про якісь там дивіденди або ренту від зачиненого у сейф правління сертифіката на земельний пай, цілком можливо, почули тільки тепер.

Кор.: Якщо було світло і працював телевізор... Але звідки правління візьме гроші для виплати дивідендів?

Олексій Крутибіч: Отож. І я про це. Тим часом указ — це спроба зробити легітимними процеси, які вже давно розпочалися. Скажімо, наша компанія пропонує безнадійному боржникові-колгоспу розрахуватися за кредити орендними платежами за землю і в такий спосіб рятує його від банкрутства...

Кор.: Підсумовуючи сказане, можна дійти висновку, що порятунок цукрової галузі, як і раніше, залежить від результативності відомчого та урядового управління процесами, які відбуваються на селі. А який ваш прогноз на друге тисячоліття?

Олексій Ковальчук: Прогнози — справа невдячна. Казали, що ціни на хліб не зростатимуть. Тепер кажуть, що поміняють ціни на цукор...

Записав **Сергій ВЛАД.**
Колаж Юлії ЄФІМОВОЇ.

У номері

✔ Київ

Куди злочинцеві-солдату, як не до дисбату

Кабмінівський законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України передбачає скасування такого виду кримінального покарання, як направлення військовослужбовців строкової служби, котрі вчинили злочини, до дисциплінарного батальйону. Свою думку з цього приводу висловили народні депутати з парламентського Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю.

Зокрема, зауважувалося, що такі батальйони не можна віднести до установ, чим завданням є передбачене законом обмеження прав громадян. Адже дисбат, згідно з Положенням про дисциплінарний батальйон у ЗС, — це все-таки військова частина, і обов'язки, права й відносини особового складу тут визначені військовими статутами, а не виправно-трудовим кодексом.

А коли зважити, що в умовах дисбату обмежується право громадян на свободу пересування та деякі інші права, то варто згадати, що такі само права (нехай і меншою мірою) обмежуються у будь-якій військовій частині. За цього парламентарії зауважили, що автори урядового законопроекту водночас вирішили за доцільне залишити метод виховання військовиків гауптвахтою. А таке дисциплінарне стягнення, накладене навіть не судом, а лише одноосібово командиром, статтею 5 Європейської конвенції з прав людини також визнається порушенням прав людини.

І все-таки більшість членів згаданого парламентського комітету проголосувала за те, що скасування дисбатівського виду покарань військовослужбовців передчасне. Прес-служба ВР повідомляє, що не останню роль тут зіграла і позиція фахівців з Верховного Суду та Генеральної прокуратури, а також передбачення такого виду покарання проектом нового Кримінального кодексу, прийнятого Верховною Радою у першому читанні.

Якщо не в «зону»

В'язниці переповнені, злочинність не спадає, економічна ситуація не дає змоги зводити нові виправні заклади... Отакі наші сумні реалії. Міжнародні експерти пропонують піти шляхом декриміналізації статей Кримінального кодексу, а також запровадження так званих альтернативних шляхів покарання злочинців. Тобто не пов'язаних з позбавленням волі (умовне засудження, відстрочка покарання, виправні роботи тощо).

Про це йшлося на дводенному семінарі, організованому Міністерством юстиції України в рамках спільної програми Європейської комісії та Ради Європи для реформування правової системи, сприяння правам людини, реформи місцевого самоврядування та правоохоронної системи в Україні.

✔ Фотофакт

Вибухотехнічна служба управління внутрішніх справ Луганської області отримала захисні скафандри канадського виробництва. Вони надійно захищають техніків-експертів під час знешкодження різних вибухових пристроїв.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

Путні сухопутні

Святковий рапорт

Сухопутні війська по праву вважають основою Збройних сил України. В їхніх лавах служить 180 тисяч військовиків. 12 грудня всі вони відзначали професійне свято — День Сухопутних військ України.

Про масштабність цього виду військ можна судити з організації управління. В їхньому складі три оперативні командування: Південне (штаб в Одесі), Північне (штаб у Чернігові) та Західне (штаб у Львові). На озброєнні української піхоти не лише онучі та кирзові чоботи. Її супроводжують танкові й механізовані дивізії, аеромобільні та ракетні війська, військова авіація тощо.

Командувач Сухопутних військ генерал-полковник Петро Шуляк високо оцінив професіоналізм, продемонстрований його підлеглими в комплексних маневрах «Південний редут-99». Ці тактичні навчання вперше у військовій історії незалежної України проведено з бойовою стрільбою на бригадному рівні.

З 1992 року окремі формування сухопутників беруть активну участь у міжнародних миротворчих місіях на територіях колишньої Югославії, Анголи, Гватемали, Таджикистану. Понад 16 тисяч українських солдатів та офіцерів за цей час на практиці підтвердили «дипломи» миротворців. Запозичивши досвід 240-го ОСБ, нещодавно виведеного з території Боснії та Герцеговини, 37-ма окрема спеціальна рота зі складу українського миротворчого контингенту виконує завдання командування сил КФОР у Косово.

Ольга ВІТЕР.

Фото інформаційного агентства «НІКА».

Миротворчу місію 240-й закінчив

Не ображайте інваліда...

Сльози принижують, жалість не рятує

Точка зору

Чи може бути щось страшніше, ніж втратити дві ноги. Та ще й у молодому віці, коли тобі ледь за тридцять. Лісничий Гримайлівського лісництва Михайло Музика пройшов через це страшне випробування. І наперекір злій долі не скорився трагічним обставинам, переміг депресію і відчай. Правда, тепер йому знову доводиться вчитись ходити. На протезах. Але в оточенні рідних йому людей, доброзичливих друзів він неодмінно і цей життєвий бар'єр подолає. Як вже зумів подолати багато інших. Тим паче, що його знання, організаторські здібності вкрай потрібні людям, з якими працює. Нині Михайло Музика — директор заповідника «Медобори», заслужений працівник сільського господарства України. «Спілкування з Михайлом збагатило мене добром і оптимізмом», — почув від Лілії Захарчук, керуючої Тернопільським обласним відділенням Фонду соціального захисту інвалідів. Власне, Лілія Яківна і розповіла мені про цю одержиму людину.

Люди з обмеженими можливостями, як називають інвалідів у цивілізованому світі, по суті, обділені в нашій країні увагою. І з боку держави, і всього суспільства. Бо що то за життя, коли отримуєш пенсію за інвалідністю 40 — 70 гривень щомісячно. А належні компенсаційні витрати на інвалідів — на встановлення телефонів, виплати компенсації за бензин, санаторно-курортне лікування тощо — фінансуються державою лише частково від того, що заплановано. Скажімо, в Тернопільській області за десять місяців нинішнього року — лише на 47 відсотків.

Звісно, на допомогу приходять люди, в яких не зачерствіли душі, які вміють перейматися чужою бідою. Одному інвалідові допоможуть придбати інвалідний візок, іншому — оплатять вартість санаторної путівки... Однак милосердя і чуйність таких людей аж ніяк не можуть компенсувати відсутність цілеспрямованих і принципових підходів з боку держави до розв'язання гострих соціальних проблем, з якими стикаються інваліди. Отож вкрай потрібна широкомасштабна державна програма, реалізація якої дасть змогу істотно поліпшити становище наших співвітчизників з обмеженими можливостями.

— Людей з фізичними вадами, — каже заслужений працівник соціальної сфери України Л. Захарчук, — не треба принижувати слізливою жалістю, а саму доброчинність обмежувати вузькими рамками матеріальної допомоги, породжуючи утриманство і споживацтво. Дуже важливо створити підґрунтя для розкриття творчого потенціалу інвалідів, утвердження їх у суспільстві як рівноправних і повноцінних громадян.

І, мабуть, найліпше почуває себе людина, коли вона має роботу, коли може заробити якусь сотню-другу гривень на шматок хліба. Певна річ, що сьогодні і здоровому спеціалістові нелегко знайти заняття за своїм фахом, годі вже казати про людей з обмеженими можливостями. І все-таки... Навіть у тій самій Тернопільській області, де безробіття відчувається чи не найбільше, сьогодні працюють 5608 інвалідів. Лише впродовж нинішнього року тут зуміли створити понад вісімсот робочих місць. Так, 180 чоловік з обмеженими можливостями працюють у тернопільській світлотехнічній компанії «Ватра», а 50 — на Бережанському склозаводі.

Свого часу, потрапивши у величезний парк відпочинку поблизу американського міста Нешвіл, я був уражений не так різноманітними сучасними атракціонами, як великою кількістю в парку людей на інвалідних візках. Були вони там і самі, та здебільшого зі своїми родичами або знайомими. Раділи сонячному вересневому дневі, відпочивали разом з усіма. Нічого подібного в українських містах не побачиш, хоча інвалідів у нас не менше, ніж на Заході. Та найчастіше вони споглядають цей суєтний світ через вікно або, в ліпшому разі (коли погода дозволяє), з балкона своєї квартири.

Нам треба сторонитися, ховати подалі від людських очей не інвалідів дитинства чи війни, а інвалідів душі.

Тоді і потеплішає в нашому суспільному домі, а навколишній світ стане добрішим.

Роман ВАТРИЧ.

Кращі ліки — увага

...І 60 проблем з життя родичів

Смуга відчуження

Ти що, хворий? Таке на перший погляд безневинне запитання кидають одне одному люди, промовисто крутячи вказівним пальцем біля скроні. Цей жест і ця фраза перетворилися на своєрідну риторичну ідіому спілкування. І ніхто не ображається, а головне, вже не замислюється, що за цим стоїть.

Сьогодні в нашій країні за смугою відчуження суспільства здорового глузду живуть більш як 235 тисяч інвалідів із психічними захворюваннями. А коли врахувати їх найближче оточення, родини хворих, то коло людей, що потребують соціально-психологічної допомоги, розшириться до 470 тисяч.

Психіатрична медична допомога ліквідує лише біологічні симптоми хвороби. Специфіка психзахворювання в тому, що воно провокує психологічні й соціальні наслідки. Постійна стресова ситуація, в якій перебувають інваліди і члени їхніх сімей, вимушена ізоляція від суспільства, байдужість або гірше того — відверта ворожість оточення, відсутність цілісної державної системи післялікарняної допомоги — усе це становить негативну соціальну ауру, що заважає реабілітації та асиміляції психічно неповноцінних громадян в нормальному соціумі.

Протягом тривалого часу психіатрія була засекреченою галуззю медицини. Тому жодних досліджень цієї групи інвалідів з метою їх адаптації і допомоги не вели. Міжнародний доброчинний фонд «Дослідницький центр соціальної політики» вперше в Україні працює над експериментальним проектом, вивчаючи кризові ситуації в сім'ях інвалідів із психічними захворюваннями.

З'ясовуючи причини кризових ситуацій, фахівці центру вперше у практиці таких досліджень поцікавилися думкою психічно хворих людей. Ті назвали 12 проблем, які їх турбують. Серед них — відсутність або недосконалість нормативно-законодавчої бази, що має регулювати статус інваліда з психзахворювання, брак інформації та неможливість вільного доступу до приватної медичної документації під час реабілітаційного періоду. До речі, проти останнього пункту «невдоволення» своїх пацієнтів категорично виступили медики, які не бажають відкривати «таємницю» захворювання й лікування психічно неповноцінній людині.

Родичі психічно хворих людей назвали 60 проблем, з якими вони стикаються у повсякденному житті, перебуваючи на єдиному сімейному просторі. Їх турбує медико-соціальна допомога інвалідам, умови перебування у психіатричних клініках, якість надаваних амбулаторних послуг, розміри соціальних пенсій, спілкування з сусідами.

І інваліди з психічних захворювань, і їх близькі, і самі психіатри сподіваються на прийняття довгоочікуваного закону «Про психіатричну допомогу». І плекають надію, що цей визначальний для їхньої долі закон не буде відірваний від реалій життя, а навпаки, розв'яже численні проблеми існування й реабілітації, дасть гарантії на повноправність у соціальному полісі співгромадян і допоможе назавжди забути про принизливий статус ізгоя, який багато хто з психічно неповноцінних нині несе довічно...

Ольга ВАУЛІНА.

Політ джмеля над бентежною Україною

Загадкове «мовчання» Івана Драча — поета й народного депутата

Серед Драчевих поезій є іронічно-сповідальний вірш про джмеля.

Бас і плач

Цей джміль — мужчина з оксамитним басом,
А як він плаче, як його береш
За голову, щоб випустить тим часом
Співця з павучих бісівських мереж.
І — щоб не вжалив... Хай гуде мужчина.
І хай несе шаляпінський свій бас!
А плакав, як зацурана дитина.
До мене плакав. І до всіх до вас!
Де в нас сидить той плач, такий маленький,
Де в нас джмелить гірке те джерело,
Коли ідем по линві по тоненькій
Свого життя, а бас — на все село!
Де перехід той між плачем і басом,
Бас певності де переветься в плач,
Коли йдемо між простором і часом
У павутинні зривів і невдач?!

Цьому віршеві п'ять років. Його авторові Іванові Драчеві — за шістдесят. Але скільки в його серці отого джмелиного дон-кіхотівського романтизму!

Той, хто прагне зрозуміти Драча — народного депутата, повинен насамперед пам'ятати, що перед ним Поет.

* * *

— Я здогадуюсь і сам, що за моєю спиною кажуть: мовляв, сидить Драч у парламенті й рідко коли слово скаже. Відмовчується. Звичайно, можна відбутися болгарським прислів'ям: «Радійте, коли говорять у вас за спиною. Отже, ви — попереду них». Але, гадаю, є логічне пояснення моєї поведінки у Верховній Раді.

Он, бачите, на мене спрямовані погляди Леся Курбаса й Миколи Куліша. — Наша розмова відбувається в кабінеті Івана Драча — голови товариства «Україна—світ». З книжкової полиці на нас справді проникливо дивляться з портретів згадані господарем видатні діячі українського відродження 20-х—30-х років. — Я думаю про місце їх загибелі — про північний Сандормох. Як написать про все це, щоб мої сучасники зрозуміли: українська література в зовсім недалекому минулому (і то протягом десятиліть і віків!) зазнавала жорстокого тоталітарного тиску, а її письменників просто знищували фізично? Наслідки того всього даватимуться взнаки і в майбутньому.

І про сучасність я думаю. Тому беру активну участь у більшості подій сьогодення. А в парламенті піднімаюсь на трибуну тоді, коли треба. Не так давно виступав на захист патріарха Філарета, якому із застосуванням сили протидіяли антиукраїнські сили під час його поїздки на Донбас. Виступав на захист кримських татар. Робота депутата не лише в цьому. Я працюю у рухівській фракції, парламентських комітетах.

Зрозуміло, що Драч початку дев'яностих і Драч кінця дев'яностих, мабуть, — трохи різні постаті. Не тому, що відбулися світоглядні зміни. Як двічі неможливо ступити до одної річки, бо вода в ній весь час рухається, так і люди не здатні застигнути у своїй еволюції: весь час щось нове відкривається в нашій історії, українська незалежність повинна реагувати на виклики часу тощо. Хочеться бути мудрим і розважливим. Не знаю, як це мені вдається.

От кажуть, що ми з Дмитром Павличком першими ініціювали рух за без'ядерну Україну. А тепер, мовляв, потерпаємо, бо нинішній світ поважає насамперед сильних. Але іншого шляху не було й немає.

Одне слово, суддів у мене багато, і якщо я прагнутиму всім відповідати, то тільки те й робитиму.

Та все ж у мене є й чітка відповідь тим, хто запитує: «Навіщо Драч ішов у парламент?»

Я знову пішов у Верховну Раду, щоб допомагати Драчу — голові товариства «Україна—світ», Драчу — голові Конгресу української інтелігенції, Драчу — голові Української всесвітньої координаційної ради, Драчу — голові Федерації товариств зв'язків із зарубіжними країнами.

Ви знаєте, яка боротьба йде навіть за приміщення в центрі Києва? Не обминуло це й наше товариство «Україна—світ», куди приїздять українці з усього світу зі своїми радощами й болями, яке розміщується в історичній частині столиці — в місті Ярослава Мудрого. Поряд — древня Софія, Золоті ворота... Скільки ми відбили атак охочих виселити нас кудись на околицю!

А які фінансові труднощі долає газета товариства «Україна—світ» — «Український форум»?

Перелічуючи свої посади, я не сказав, що на діяльність кожної з тих очолюваних мною організацій практично не виділяють коштів. На словах усі «за», бо Україна повинна розвивати міжнародні контакти на рівні так званої народної дипломатії. Тож Драч-громадський діяч існує на гроші Драча-депутата.

Але життя — боротьба. Треба працювати. Я радий, що тепер комісію з мовної політики при Президентові України очолив Микола Жулинський. Одним з наших найближчих спільних заходів буде конференція «Уроки для українців» з участю Національної академії наук, відповідних інститутів. Що маємо на увазі? Спробуємо проаналізувати, як вирішують чи вирішували мовне питання в європейських країнах. Скажімо, ірландці переживають сьогодні такі само біди, як і ми, — занепад рідної мови.

Отже, немає ніякого Драчевого мовчання. Тим більше — якихось загадкових таємниць з приводу цього.

Поки на мене дивляться Курбас і Куліш, не покину ні літератури, ні політики, ні громадської роботи.

* * *

Так, Іван Драч сьогодні частіше мовчки йде линвою життя, і той описаний ним джмелиний надтужний спів насамперед звучить у його душі та серці.

Що це? Тягар років чи спроба відійти вбік і дати змогу стати в перший ряд молодшим колегам?

Гадаю, не перше й не друге.

Політ збагаченого життєвим досвідом джмеля над бентежною Україною триває. І не лише Україною.

Тільки в останні місяці, а точніше — тижні, поет і народний депутат Іван Драч побував у Придністров'ї, де активно діє українська діаспора. Потім була поїздка до Умані у зв'язку з Днями Миколи Бажана, які проводив місцевий педагогічний університет. Затим —президентські вибори...

«Політика», «Іван Драч. Політичний портрет», «Вогонь з попелу» (збірка поезій з портретом автора роботи його давнього однодумця Георгія Якутовича), «Сізіфів меч» — це дещо з останнього доробку Драча-письменника.

Віталій АБЛІЦОВ.

У номер

✔ Вінниця

Замість прибутків рахують збитки

Не вдалося КСП Вінниччини (80% яких у боргах, як у шовках) заробити копійку на виробництві свинини. Хоч як старалися спеціалісти й тваринники (кількість тварин протягом року збільшилася на шість тисяч голів), замість прибутків все одно рахують збитки. Навіть у корпорації «Дниівка» Томашпільського району, де собівартість свинини найнижча в області, вирощування одного кілограма м'яса обійшлося у 3 гривні 20 копійок. А держава закуповує у селян м'ясо по 2 гривні 60 копійок за кілограм.

✔ Запоріжжя

Цеглина до цеглини — і виріс будинок

Затверджену рік тому на сесії облради програму «Сільська садиба» реалізують в 17 із 20 районів Запорізької області. Укладено 150 договорів про кредитування житлового будівництва майже на 2 мільйони гривень. До 2004 року треба добудувати 1542 будинки селян. А ще через 11 років у селах області мають з'явитися 3335 новеньких осель, газові мережі проляжуть більш як на 3 тисячі кілометрів. Нині вже зводиться 51 садиба, газифіковано понад сотню житлових будинків у селах Новомиколаївка та Лазурне Мелітопольського району.

✔ Донецьк

Повернення до «Отчого дому»

Телевізійний фестиваль-конкурс ліричної пісні пам'яті Євгена Мартинова розпочався на батьківщині композитора й виконавця. Нині триває відбірковий тур, участь у якому можуть узяти не лише місцеві співаки, а й юні таланти з усієї України та країн СНД. Журі конкурсу очолила Олександра Пахмутова. Заключний тур відбудеться 22 травня наступного року — в день народження Євгена Мартинова. Такий захід — не єдина спроба увічнити пам'ять про земляка. Його іменем назвуть одну з вулиць обласного центру, а на фасаді Донецької консерваторії, де колись навчався майбутній композитор, з'явиться пам'ятна табличка.

✔ Луганськ

Мерзни–мерзни, боргів хвіст...

Місцевим боржникам за спожиті енергоносії відтепер не позаздриш. Адже керівники області налаштовані дуже рішуче. Споживачі, які не спроможні вчасно розрахуватися за природний газ, його не отримуватимуть. Напередодні зимових холодів від згаданого ультиматуму холодом повіяло передусім на керівників районів та міст. Бо, з'ясовується, у деяких місцевих бюджетах навіть рядком не згадано і не передбачено оплату спожитих енергоносіїв. Отож «забудькуватим» керівникам, можливо, доведеться невдовзі підшукувати нове місце роботи. А ще обласне керівництво має намір запровадити новий механізм проходження платежів за енергоносії. Тобто вже з 1 січня наступного року заплановано концентрувати їх у єдиної юридичної особи.

Мал. Юлії ЛІЩЕНКО.

Їж ківі, папаю жуй!

Врожай-99

В останню п'ятирічку Комсомольськ прославився хіба що невідомого походження алергічним синдромом, який восени валить з ніг людей. Причому виключно чоловіків. Та віднедавна про місто заговорили і як про лимонарій.

О цій зимовій порі в тепличному комбінаті «Віта» (дочірньому підприємстві Полтавського гірничозбагачувального комбінату) настала пора масового збирання лимонів і папаї. Дозрівають тут також ківі, смоківниці.

Це — другий урожай екзотичних фруктів, вирощених місцевими «гречкосіями». Площа в один гектар під скляним дахом зайнята високими, у людський зріст, лимонними деревами. Дерева нівтизняної селекції, тому легко переносять навіть нульову температуру. Ростуть, точніше живуть і плодоносять, десятки років. І гроші від лимонаріїв хороші.

Втім, за словами директора комбінату Анатолія Рибалка, «Віта» не збирається роздягати покупців надвисокими цінами, навпаки — хоче бути серйозним конкурентом для перекупників імпортних цитрусових. Є наміри провести реконструкцію теплиці, щоб довести площу до трьох гектарів. Мають на меті і перейти на нову технологію для підвищення урожайності у 5-6 разів. Зробити інвестиції готові голландські та ізраїльські фірми. Щодо папаї, ківі, смоківниці, то вони більше для екзотики, хоча й плодоносять. Папая, приміром, на смак нагадує диню (друга назва рослини — динне дерево). Найпершими її скуштували вихованці комбінатівських дитсадків і місцеві школярі.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Демократія... на шкоду дивідендам

На нема й суду нема

Ситуація

Коли на Рівненщині геологорозвідники виявили значні поклади фосфоритів, керівництво області на радощах підкидало шапки угору. Адже це «живе» мінеральне добриво! Та ще й на незначній глибині. Бери його, як мовиться, голіруч, розсипай по полях і греби лопатою сільськогосподарську продукцію!..

Спеціалісти Західноукраїнської гірничодобувної компанії засукали рукави і... нічого не вийшло. Не витанцювалося. Бо «народ села Копитків» Здолбунівського району, де ті мінеральні багатства залягають, з подачі чи то дядька Гаврила, чи тітки Тетяни, задумався: а чи не спричинять оті гірничі роботи екологічного лиха для села? А раптом води у колодязях не стане? Або піщані бурі розгуляються? Мало чого...

І жодні висновки вчених, докази районної й обласної влади, обіцянки економічних благ не допомогли. У нас нині, сказала громада, демократія: як народ скаже, так і буде. І таки, здавалося б, прекрасна перспектива зникла так само швидко, як і народилася. Проти демократії, відомо, не попреш!

Але стривайте. Перспективу підвищення родючості земель таким дешевим робом, хоронити, здається, ще рано. Жадані фосфорити виявлені невтомними геологами і в сусідньому із Здолбунівським — Острозькому районі. Поблизу села Михайлівці. І пласт солідний — до півтора метра, і залягання на глибині 4—10 метрів. І на зборах місцевого КСП «Нива» питання вже розглядалося з позитивним, так би мовити, результатом. Запасів сировини вистачить на сто років — буде селянам і робота, і платня. Розвиватиметься й інфраструктура. Вже й передбачено спорудження магазину, пекарні, ковбасного цеху, пральні.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Спорт

Золоті хвилі Лісабона

ПЛАВАННЯ. У столиці Португалії на першості Європи на короткій воді блискуче виступили українські спортсмени. Їхній здобуток — п'ять золотих, срібна і три бронзові медалі. Солісткою в цьому чудовому ансамблі, вже за традицією, була харків'янка Яна Клочкова. В цієї чарівної красуні чотири «золота» — на дистанціях 200 і 400 м комплексного плавання та на 400 і 800 м вільним стилем.

Подарував собі і нам радість і 18-річний краянин Яни — Ігор Червинський, який виборов перше місце на дистанції 1 500 м вільним стилем.

Ще один переможний фініш Валерія Борзова

Лауреатом опитування, яке провело столичне «Радіо Z», «Кращий український спортсмен сторіччя, що минає» став герой мюнхенської Олімпіади 1972 року, дворазовий олімпійський чемпіон, народний депутат України, член МОК Валерій Пилипович Борзов.

973 слухачі популярного радіо назвали прізвища 60 своїх обранців. Найбільшу кількість голосів набрав видатний спринтер сучасності Валерій Борзов.

«Сокіл» демонструє чемпіонський клас

ХОКЕЙ. Чемпіонат СЄХЛ. Київський «Сокіл» у Гродно розгромив місцевий «Німан» — 8:2. Шайби в киян закинули: Касянчук, Бобровников, Безщасний (2), Гончаренко, Марковський, Олецький, Зіневич.

«Беркут» (Київ) — «Крижинка» (Київ) — 6:0. Зайцев, Крикуненко (3), Гуменюк, Фадєєв.

«Беркут» — «Крижинка» — 4:2. Єловиков (2), Гнитько, Гуменюк — Заблудовський, Терло.

Зміна тренерів у Вірменії...

ФУТБОЛ. Як відомо, національна збірна України у відбірковому циклі до чемпіонату світу 2002 року гратиме разом із збірними Норвегії, Польщі, Уельсу, Вірменії та Білорусі. До речі, календар змагань буде укладено під час зібрання представників цих країн 7 лютого у Варшаві.

Наша мова про одного із суперників — Вірменію. Позавчора там було офіційно названо нового головного тренера національної збірної. Ним став 45-річний Варужан Сукіасян. На цій посаді він замінив Сурена Барсегяна, який, на думку футбольних керівників країни, провалив відбірковий цикл Євро-2000. Мовляв, Вірменія випередила лише карликову Андорру.

Також позавчора у цій кавказькій країні визначився національний чемпіон. Ним став клуб «Ширак» (Гюмрі), який зіграв унічию з попереднім чемпіоном — клубом «Цемент» — 0:0. Утім, це був перегравний матч. За календарем його мали зіграти 4 грудня. Так воно і сталося. Але на останніх хвилинах арбітр зустрічі Славік Казарян призначив сумнівний пенальті у ворота «Гюмрі» (причому другий у поєдинку) і вилучив з поля гравця цієї команди. Арам Акопян реалізував одинадцятиметровий. Але керівництво федерації футболу Вірменії побачило в діях рефері упередженість. Казаряна дискваліфікували і змістили з посади голови технічного комітету ФФВ, а матч вирішили перегравати.

Отже, «Гюмрі» — чемпіон, «срібло» здобув єреванський «Арарат», а «Цемент» мусив задовольнитися «бронзою».

До речі, «Гюмрі» — можливий суперник київських динамівців у турнірі «Кубок Співдружності» (призовий фонд 100 тисяч доларів), який відбудеться в Москві 22—30 січня. В цій самій підгрупі гратимуть ще й чемпіони Білорусі — БАТЕ (Борисов) та Латвії — «Сконто» (Рига).

...і Грузії

Призначено нове керівництво і в збірній Грузії. Нагадаємо, що до останнього часу цю команду очолював нідерландський тренер Йоган Боскамп. А тепер біля її керма добре знайомі нам Реваз Дзодзуашвілі та Давид Кіпіані.

***

І насамкінець про жеребкування груп фінальної частини Євро-2000. A. Німеччина, Румунія, Португалія, Англія. B. Бельгія, Швеція, Туреччина, Італія. C. Іспанія, Норвегія, Югославія, Словенія. D. Нідерланди, Чехія, Франція, Данія.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311233.
1 2 3 4 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України